

การขึ้นทะเบียนความพิการ

1 การจดทะเบียนคนพิการ

เป็นการให้บริการของรัฐในเบื้องต้นแก่คนพิการ ที่ทำให้นักพิการได้มีหลักฐานเพื่อแสดงตนว่าเป็นคนพิการที่ประสงค์จะรับสิทธิในการสงเคราะห์ การพัฒนา และการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ ตามพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534 โดยคนพิการที่ประสงค์จะรับสิทธิและโอกาสดังกล่าวสามารถจดทะเบียนได้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

2 ประเภทคนพิการ

1. คนพิการทางการมองเห็น
2. คนพิการทางการได้ยินหรือการสื่อความหมาย
3. คนพิการทางการกายหรือการเคลื่อนไหว
4. คนพิการทางจิตใจและพฤติกรรม
5. คนพิการทางสติปัญญาหรือการเรียนรู้

3 ระดับความพิการที่สามารถจดทะเบียนได้

1. คนพิการทางการมองเห็น ตั้งแต่ระดับ 3 ขึ้นไป
2. คนพิการทางการได้ยินหรือการสื่อความหมาย ตั้งแต่ระดับ 3 ขึ้นไป
3. คนพิการทางการกายหรือการเคลื่อนไหว ตั้งแต่ระดับ 3 ขึ้นไป
4. คนพิการทางจิตใจและพฤติกรรม ค่ากว่าระดับ 2
5. คนพิการทางสติปัญญาหรือการเรียนรู้ ตั้งแต่ระดับ 3 ขึ้นไป

4 สถานที่จดทะเบียนคนพิการ

1. คนพิการที่มีภูมิลำเนาในเขตกรุงเทพมหานคร ของทะเบียนที่ได้ที่ศูนย์บริการเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียวสำหรับคนพิการ ตั้งอยู่ที่อาคารชั้นทาวเวอร์ เลขที่ 123 กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ถนนวิภาวดี — รังสิต แขวงจอมพล เขตจตุจักร กรุงเทพฯ
2. คนพิการที่มีภูมิลำเนาในต่างจังหวัด ของทะเบียนได้ที่จังหวัดของคน ที่สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดทุกจังหวัด

3. คนพิการที่ไม่ได้อยู่ในภูมิลำเนาของตนเอง แต่มีถิ่นที่อยู่ในจังหวัดนั้นๆ สามารถยื่นจดทะเบียนได้ตามถิ่นที่ตนอาศัยอยู่ในจังหวัดนั้น

5 หลักฐานที่ใช้ในการจดทะเบียน

1. เอกสารรับรองความพิการ โดยแพทย์จากสถานพยาบาลของทางราชการ จำนวน 1 ฉบับ
2. บัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรประจำตัวราชการ หรือบัตรประจำตัวคนต่างด้าว ในกรณี ผู้เยาว์ ผู้สูติบัตร พร้อมทั้งถ่ายสำเนาเอกสาร 1 ฉบับ
3. ทะเบียนบ้านฉบับจริง พร้อมทั้งถ่ายเอกสาร 1 ฉบับ
4. รูปถ่ายขนาด 1 นิ้ว จำนวน 2 รูป

6

การจดทะเบียนคนพิการแทน

หากคนพิการไม่สามารถไปจดทะเบียนได้ด้วยตนเอง ให้มีผู้ยื่นคำขอจดทะเบียนแทนได้ ทั้งนี้ผู้จดทะเบียนแทนต้องนำเอกสารมาด้วย ดังนี้

1. เอกสารหลักฐานการจดทะเบียนของคนพิการ
2. สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน หรือบัตรประจำตัวข้าราชการ หรือบัตรประจำตัวคนต่างด้าว หรือเอกสารอื่นที่ทางราชการออกให้ของผู้จดทะเบียนแทน พร้อมทั้งสำเนาจริง
3. สำเนาทะเบียนบ้านของผู้จดทะเบียนแทน พร้อมทั้งสำเนาบัตรจริง
4. ใบมอบอำนาจจากคนพิการหรือหนังสือรับรองจากทางราชการ
5. คำสั่งศาลในกรณีคำสั่งให้เป็นคนเสมือนไร้ความสามารถหรือรู้ความสามารถ หรือการจัดตั้งผู้ปกครองกรณีผู้เยาว์ไม่มีบิดามารดา หรือบิดามารดาถูกถอนอำนาจปกครอง

7

สิทธิประโยชน์ที่จะได้รับ

คนพิการที่จดทะเบียนแล้ว จะได้รับสมุดประจำตัวคนพิการเพื่อนำไปแสดงตัวในการขอรับบริการที่ศูนย์สมรรถภาพคนพิการต่างๆ รวมถึงการรับทำการศึกษา แนะนำ และช่วยเหลือด้านอื่นๆ ได้แก่

บริการทางการแพทย์ เพื่อแก้ไขความพิการ หรือรับสภาพความพิการ กายอุปกรณ์ เครื่องช่วยต่างๆ และคำแนะนำปรึกษาทางการแพทย์โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ติดต่อขอรับบริการได้ที่สถานพยาบาลของรัฐทั่วประเทศ

บริการทางการศึกษา การเข้าเรียนในสถานศึกษาต่างๆ

คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการศึกษา ติดต่อขอรับบริการได้ที่สำนักงานการศึกษาศีรษะเกษ สำนักงานคณะกรรมการ

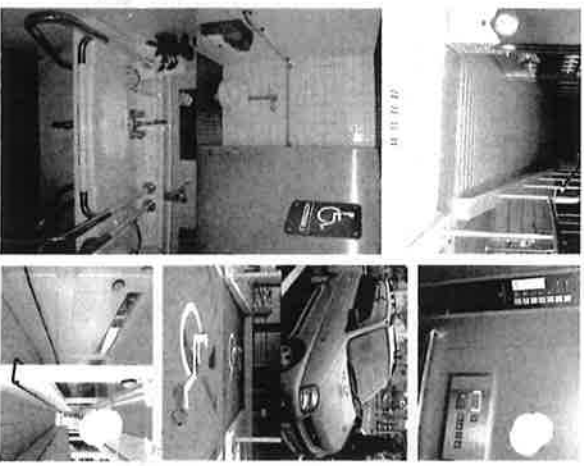
ศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงการศึกษาศึกษาธิการ หรือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดทุกจังหวัด

บริการทางอาชีพ จัดฝึกอาชีพและแนะนำการประกอบอาชีพ และให้กู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพ

บริการทางสังคม ให้คำแนะนำปรึกษา บริการช่วยเหลือเด็กพิการ และครอบครัวคนพิการที่มีฐานะยากจน และประสบปัญหาทางเศรษฐกิจ รวมถึงเบี้ยยังชีพคนพิการที่มีสภาพความพิการมากไม่สามารถประกอบอาชีพได้ และมีฐานะยากจน

เอกสารเผยแพร่ความรู้
ติดต่อสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่
ส่วนสวัสดิการสังคม
องค์การบริหารส่วนตำบลหินโคน
อำเภอลำปลายมาศ
จังหวัดบุรีรัมย์
โทร. 0-4460-5966

การขอจัดการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการ
 ได้กำหนดหน่วยงานราชการ องค์กรเอกชนหรือมูลนิธิการที่ส่งเสริม
 การเลือกปฏิบัติ โดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการในเรื่องที่เกี่ยวข้อง
 กับการรักษาคนพิการ กฎ ระเบียบ มงตรการ โครงการ หรือวิถีปฏิบัติ
 ของหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน หรือบุคคลใดในลักษณะที่เป็น
 การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการ และให้หมายความ
 รวมถึงการกระทำหรืองดเว้นการกระทำที่กระทบต่อคนพิการแม้จะ
 ไม่มีจุดมุ่งหมายเป็นการเลือกปฏิบัติต่อคนพิการโดยตรง แต่ผลของ
 การกระทำนั้นทำให้คนพิการต้องเสียสิทธิประโยชน์ที่ควรจะได้รับ
 เพราะเหตุแห่งความพิการด้วย ทั้งนี้ กฎหมายยกเว้นคดีให้คดีที่ควรได้รับ
 หรือจะได้รับความเสียหายจากการกระทำใดก็ตามละก็เป็นการเลือก
 ปฏิบัติไม่เป็นธรรมต่อคนพิการสิทธิหรือข้อต่อคนพิการสามารถส่งเสริม
 และพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติให้มาตั้งแต่ตั้งเพื่อกองการกระทำ
 หรือทำมิให้กระทำการนั้นได้

**กรณีแจ้งร้องเรียนขอความช่วยเหลือ
 ช่าง/ผู้ขาย หรือบริการเปลี่ยนแปลง**

บัตรประจำตัวคนพิการหรืออยู่ใช้งาน ๖ ปี นับแต่วันออกบัตร
 เมื่อครบกำหนดแล้ว คนพิการจะต้องยื่นคำขอมันบัตรประจำตัว
 คนพิการใหม่ ณ สถานที่ให้บริการออกบัตรประจำตัวคนพิการ
 พร้อมเอกสารดังนี้

๑. ตำนานบัตรประจำตัวประชาชน ตำนานบัตรประจำตัวราชการ
 หรือถ้าไม่มีบัตรของคนพิการ
๒. ตำนานพยานยืนยันของคนพิการ
๓. รูปถ่ายขนาด ๑ นิ้ว ถ่ายมาแล้วไม่เกิน ๖ เดือน จำนวน ๒ รูป

การขอบัตรใหม่แทนบัตรที่ชำรุด/สูญหาย

หากบัตรประจำตัวคนพิการชำรุดหรือสูญหายหรือมีการ
 เปลี่ยนแปลงในสาระสำคัญส่วนบุคคลอยู่ คนพิการสามารถ
 ยื่นคำขอมันบัตรประจำตัวคนพิการใหม่แทนบัตรเดิมได้ พร้อมเอกสาร
 ดังนี้

๑. ตำนานบัตรประจำตัวประชาชน
 ตำนานบัตรประจำตัวข้าราชการ
 หรือถ้าไม่มีบัตรของคนพิการ
 ตำนานทะเบียนบ้านของคนพิการ
๓. รูปถ่ายขนาด ๑ นิ้ว ถ่ายมาแล้ว
 ไม่เกิน ๖ เดือน จำนวน ๒ รูป

หากถูกข่มขู่ปัญหา

หรือมีข้อสงสัยในการดำเนินการขอมีบัตรประจำตัวคนพิการ
 สามารถติดต่อสอบถามได้ที่

- > สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดทุกจังหวัด
 ที่ศาลากลางจังหวัด
- > ศูนย์คุ้มครองสวัสดิภาพชุมชน เขต ๑-๑๒ กรมพัฒนาสังคมและ
 สวัสดิการ
- > สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ
 โทร: ๐-๒๓๕๔-๓๓๘๘ ต่อ ๑๑๔, ๑๑๕
- ในวันและเวลาราชการ

หรือสามารถดูข้อมูลเพิ่มเติมที่ www.nep.go.th

สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ
 กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
<http://www.nep.go.th>

**บัตรประจำตัว
 คนพิการ**

บัตรประจำตัว งานฝึกการ

พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนามหาคุณภาพหรือ
คนพิการ พ.ศ.๒๕๕๐ ได้กำหนดให้คนพิการมีสิทธิเข้าถึง
และใช้ประโยชน์จากสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็น
สาธารณะ ตลอดจนสวัสดิการและความช่วยเหลืออื่น
จากรัฐ ดังนั้น เพื่อประโยชน์ในการเข้าถึงสิทธิต่าง ๆ
ตามกฎหมาย คนพิการจึงสามารถขอมีบัตรประจำตัว
คนพิการได้

สภาพที่เกี่ยวกับการขอใบรับรองตัวคนพิการ

1. ในเขตกรุงเทพฯ ขอมีบัตรประจำตัวคนพิการได้ที่ ศูนย์
คุ้มครองสวัสดิภาพชุมชนเขต ๑ - ๑๒ กรมพัฒนาสังคมและ
สวัสดิการ (ศูนย์บริการร่วมกระทรวง พ.ม.) หรือที่ฝ่าย
สังคมสงเคราะห์ งานเวชศาสตร์ฟื้นฟู โรงพยาบาลศิริราช
หรืองานสิทธิประโยชน์ สถาบันราชานุกูล หรือฝ่าย
สังคมสงเคราะห์ โรงพยาบาลวชิรพยาบาล
2. ในต่างจังหวัด ขอมีบัตรประจำตัวคนพิการได้ที่สำนักงาน
พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดที่คนอาศัยอยู่
ซึ่งตั้งอยู่ที่ศาลากลางจังหวัดทุกจังหวัด หรือที่โรงพยาบาล
ประจำจังหวัด/อำเภอ ที่มีศูนย์บริการแบบเบ็ดเสร็จ
โรงพยาบาล หรือหน่วยงานราชการอื่นๆ ที่ผู้พิการจังหวัด
ประกาศกำหนด

หลักฐานประกอบการขอใบรับรองตัวคนพิการ

1. สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน สำเนาคำสั่งเจ้าตัวชั่วคราว
หรือสำเนาสูติบัตรของคนพิการ

2. สำเนาทะเบียนบ้านของคนพิการ

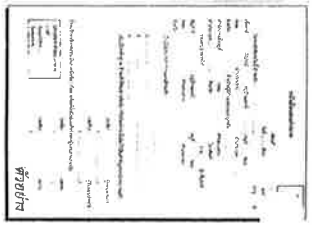
3. รูปถ่ายขนาด ๑ นิ้ว ถ่ายมาตัวไม่เกิน ๖ เดือน จำนวน ๒ รูป

4. ใบรับรองความพิการรับรองโดยผู้ประกอบวิชาชีพทางการแพทย์
ของสถานพยาบาลของรัฐ หรือสถานพยาบาลเอกชนที่เลขฉัตร
สำนักงานส่งเสริมและพัฒนามหาคุณภาพสวัสดิการแห่งชาติ
ประกาศกำหนด เว้นแต่กรณีสถานพยาบาลที่สามารถ
เห็นได้โดยประจักษ์ไม่ต้องมีใบรับรองความพิการก็ได้

หลักฐานผู้ขอใบรับรองตัวคนพิการแทน

- หากคนพิการไม่สามารถขอมีบัตรประจำตัวคนพิการได้ด้วย
ตนเองให้มีผู้ยื่นคำเนินการขอมีบัตรประจำตัวคนพิการแทนได้ ทั้งนี้
คำขอประจำตัวคนพิการแทนต้องนำเอกสารมาด้วย ดังนี้
๑. เอกสารหลักฐานการขอมีบัตรประจำตัวของคนพิการ
 ๒. สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน พร้อมทั้งต้นฉบับตัวจริง
 ๓. สำเนาทะเบียนบ้าน พร้อมทั้งต้นฉบับตัวจริง

4. หลักฐานอื่นที่แสดงให้เห็นว่า
ได้มีมอบอำนาจจากคนพิการ
หรือมีส่วนเกี่ยวข้องกับการ
เนื่องจากเป็นผู้ปกครอง ผู้พิทักษ์
ผู้ดูแล หรือผู้ดูแลคนพิการ
แล้วแต่กรณี

สิทธิประโยชน์แก่ผู้ป่วยถูกตรวจคนพิการ

คนพิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการแล้ว สามารถยื่นคำขอ
ใช้สิทธิเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสิ่งอำนวยความสะดวก
สาธารณะ ตลอดจนสวัสดิการและความช่วยเหลืออื่นจาก
ตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนามหาคุณภาพหรือ
คนพิการ พ.ศ.๒๕๕๐ หรือตามที่กฎหมายอื่นกำหนด ได้แก่

- ☞ การคุ้มครองสิทธิคนพิการด้านการคุ้มครอง
โดยกระบวนการทางการแพทย์ ในเรื่องการรักษาฟื้นฟู
สมรรถภาพโดยการแพทย์ และการฟื้นฟูสมรรถภาพ
พยาบาล คำอุปการะหรือช่วยเหลือทางการแพทย์ และสื่อส่งเสริมพัฒนาการ
เพื่อปรับสภาพร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม พฤติกรรม สติปัญญา
การเรียนรู้ หรือเสริมสร้างสมรรถภาพให้ดีขึ้น

☞ การคุ้มครองสิทธิคนพิการทางการศึกษา ในเรื่อง
การศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติหรือแผนการศึกษา
แห่งชาติตามแผนผสมผสานในสถานศึกษาเฉพาะ หรือในสถานศึกษาทั่วไป
หรือการศึกษานอกระบบ หรือการศึกษาอิสระ โดยหน่วยงาน
ที่รับผิดชอบที่เกี่ยวข้องอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และ
ความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา สำหรับคนพิการที่ประสบอุป
สรรคต่าง ๆ ดังนี้

- ☞ การคุ้มครองสิทธิคนพิการด้านการประกอบอาชีพและ
การมีงานทำ ในเรื่องการฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพ การให้บริการ
ที่มาตรฐาน การคุ้มครองแรงงาน มรดกการเพื่อกรมฯ ค่าลดลด
เงินได้ การส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ และบริการสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก
ความสะอาดเทคโนโลยี หรือความช่วยเหลืออื่นใด เพื่อการทำงาน
และประกอบอาชีพของคนพิการ

- ☞ การคุ้มครองสิทธิคนพิการทางสังคมและสวัสดิการสังคม
เพื่อให้การคุ้มครองสิทธิคนพิการทางสังคมและสวัสดิการสังคม
เป็นไปอย่างทั่วถึง เช่น การให้บริการล่ามภาษามือ การช่วยเหลือ
ทางกฎหมาย การจัดหาให้ผู้ใช้ช่วยคนพิการ การปรับสภาพแวดล้อม
ที่อยู่อาศัยให้แก่คนพิการ การช่วยเหลือคนพิการที่ไม่มีผู้ดูแล
การส่งเสริมสนับสนุนผู้ดูแลคนพิการ และการจัดสวัสดิการเบี้ย
ความพิการ
- ☞ การจัดทำหนังสืออำนวยความสะดวก ที่คนพิการเข้าถึงได้
เพื่อคุ้มครองสิทธิคนพิการมิให้สภาพแวดล้อมเป็นอุปสรรคต่อการ
เข้ามามีส่วนร่วมทางสังคมสำหรับคนพิการ